

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 247

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

datum: 10 december 2014

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Geweld tegen holebi's en transgenders - Onderzoek en maatregelen

In de beleidsnota geeft de minister aan fysiek geweld tegen holebi's en transgenders te willen aanpakken.

"Binnen het Vlaams gelijkekansenbeleid werd onderzoek opgezet waaruit blijkt dat negen op de tien holebi's ooit in aanraking kwam met verbaal of psychisch geweld, drie op de tien met fysiek geweld en één op vijf met materieel geweld. Ook transgender personen delen in de klappen. Onderzoek wijst uit dat 82% van de transvrouwen slachtoffer wordt van verbaal of psychisch geweld, 31,7% van fysiek geweld en maar liefst 37,9% van seksueel geweld. In totaal worden vier op vijf transvrouwen op een bepaald moment in hun leven met geweld geconfronteerd."

1. Van wanneer dateren de onderzoeken waarvan sprake in de beleidsnota?
2. Zijn er bijkomende onderzoeken gepland de komende jaren?
3. Kan de minister duiden welke maatregelen de Vlaamse Regering neemt om dergelijk fysiek geweld aan te pakken?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 247 van 10 december 2014

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. De cijfers waar naar verwezen wordt in de beleidsnota Gelijke Kansen zijn afkomstig uit onderzoeken die door het Steunpunt Gelijkekansenbeleid uitgevoerd werden in 2013 en 2014.

Een eerste onderzoeksnota met data over geweld op basis van transgenderisme werd opgeleverd in januari 2013. In een volgende fase werd besloten dieper in te gaan op de "meest ernstige voorvallen van transfoob geweld". Deze analyse zal onder andere toelaten een beter zicht te krijgen op de daderprofielen en de aangiftebereidheid van slachtoffers. De resultaten van deze analyse, evenals de twee tussentijdse rapporten, zullen in januari 2015 opgeleverd worden in het finale geïntegreerde eindrapport.

Het kwantitatieve luik binnen het onderzoek over geweld t.a.v. holebi's werd in maart 2014 afgewerkt. Het kadert in een doctoraatsonderzoek dat nog doorloopt tot eind 2015. De kwantitatieve data zullen ook bekend gemaakt worden in een aantal academische publicaties, waarbij dieper wordt ingegaan op de verbanden die uit de data blijken, zoals de relatie tussen gender en homonegatief geweld, of nog tussen gender-nonconformiteit en het zogenaamde coping gedrag.

2. In het kader van de opdrachten van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid zijn momenteel geen nieuwe onderzoeken gepland op het vlak van holebifoon en transfoob geweld. Zowel de huidige onderzoeken bij het Steunpunt, alsook op internationaal niveau - zoals de onderzoeken van het Fundamental Rights Agency inzake holebifobe en transfobe haatmisdrijven, discriminatie en geweld in 2013 en 2014 - geven momenteel voldoende inzicht in de problematiek. De volgende stap moet erin bestaan om concrete beleidsinitiatieven en -instrumenten te ontwikkelen op basis van deze onderzoeksresultaten.

3. In de aanpak van de geweldproblematiek is het cruciaal om niet alleen de symptomen aan te pakken. Het Vlaamse holebi- en transgenderbeleid streeft naar een grotere openheid ten aanzien van holebi's en transgender personen en het wegwerken van de weerstanden die in de maatschappij bestaan ten aanzien van hen. In die zin heeft het holebi- en transgenderbeleid een belangrijke preventieve rol te spelen en legt het de fundamenten voor een samenleving zonder holebifoon en transfoob geweld.

Anderzijds laat onderzoek toe om zicht te krijgen op de (al dan niet problematische) leefsituatie van de doelgroep, om specifieke problemen en situaties bespreekbaar te maken en om snel, proactief en adequaat in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen.

Een eerste concrete realisatie is de aanmaak door cavariva van een 'gewelddgids', een gids voor slachtoffers van holebifoon en transfoob geweld. Deze eerste complete praktische veiligheidsgids voor holebi's en transgenders in Vlaanderen en Brussel is in de eerste plaats bedoeld om slachtoffers te informeren over hun rechten en om hen te oriënteren naar de diensten waar zij gebruik kunnen van maken. De gids vertrekt steeds vanuit het perspectief van het slachtoffer. Er worden dan ook enkele van de meest prangende of courante situaties van agressie beschreven aan de hand van concrete casussen, zoals bijvoorbeeld pesterijen op de werkvloer of straatgeweld in de buurt van uitgaansgelegenheden.

De gids besteedt ook ruime aandacht aan preventie en snijdt onderwerpen aan als assertiviteit, weerbaarheid, zelfverdediging en veiligheid. Het uitgangspunt hierbij is dat mensen zichzelf kunnen beschermen, uiteraard binnen de grenzen van hun mogelijkheden.

Uiteraard is niet alleen het Vlaamse gelijkheidsbeleid actief op dit thema. Zowel het holebi- als het transgendermiddenveld werken eveneens op deze thematiek. In juni 2013 organiseerde gavia een congres over holebifobe en transfobe agressie, gericht naar actoren uit het middenveld, de academische wereld en diverse beleidsniveaus. In samenwerking met het Interfederaal Gelijkekansencentrum worden bovendien vormingen georganiseerd bij de politie en bij de magistratuur over deze thematiek, haar specifieke context en aanpak.

Een ander voorbeeld is de creatie, door de provincie Vlaams-Brabant, van een informatiebrochure voor politiediensten over transfoob geweld en discriminatie van transgenders.

Het Vlaamse en Belgische engagement ten aanzien van deze problematiek gaf aanleiding tot het Interfederaal Actieplan ter bestrijding van holebifoob en transfoob geweld, dat afliep op het einde van de vorige legislatuur. Ik hoop dat een dergelijk engagement ook nu weer zal opgenomen worden door alle bevoegde overheidsdiensten, en ik zal mijn collega-ministers en staatssecretarissen voor Gelijke Kansen daar ook over aanspreken.